

Annotation Guidelines: A-PROOF / ZonMw 2021

Jenia Kim | dganitkim@gmail.com

QA annotatie: [Google sheet](#)

Ga direct naar:

Inleiding	2
Algemene workflow	4
Domeinen & Gradaties	5
B1300 – Energieniveau	5
B140 – Aandacht	7
B152 – Stemming	9
B440 – Ademhaling	11
B455 – Inspanningstolerantie	13
B530 – Handhaving lichaamsgewicht	15
D550 – Eten	17
D450 – Lopen	19
D840-D859 – Beroep en werk	21
Overlap tussen domeinen	23
Tekstselectie	25

Inleiding

In dit project annoteren we informatie over het functioneringsniveau van patiënten in klinische notities. We richten ons op acht WHO ICF domeinen: B1300 – Energieniveau, B140 – Aandacht, B152 – Stemming, B440 – Ademhaling, B455 – Inspanningstolerantie, B530 – Handhaving lichaamsgewicht, D550 – Eten, D450 – Lopen, D840-D859 – Beroep en werk. Elk domein heeft een eigen schaal om de verschillende gradaties van functioneren te beschrijven; in de meeste gevallen loopt deze schaal van 0 tot 4, in sommige gevallen van 0 tot 5.

De annotaties gebruiken we om een AI-algoritme te trainen. Dit algoritme zal zinnen kunnen herkennen die gaan over een van de acht domeinen en daarbij het functioneringsniveau vaststellen. Dit algoritme kunnen we vervolgens gebruiken om inzichten te verkrijgen in het functioneren van patiënten door het toe te passen op een grote hoeveelheid klinische gegevens. Met de resultaten kunnen we bijv. onderzoeken hoe het functioneringsniveau zich door de tijd heen ontwikkelt bij patiënten die herstellen van COVID-19.

Het annoteren bestaat uit het markeren van:

- (1) woorden/zinsdelen die aangeven dat de zin over een van de acht domeinen gaat;
- (2) woorden/zinsdelen die het functioneringsniveau aangeven;
- (3) zinnen die over een van de acht domeinen gaan maar niet over de huidige situatie (maar over verleden of toekomst);
- (4) bestanden die overgeslagen moeten worden;

Merk op dat het níet markeren van zinnen ook een vorm van annotatie is; een niet gemarkeerde zin dient voor het AI-algoritme immers als negatief voorbeeld (i.a.w. de tekst gaat niet over een van de acht domeinen).

Het algoritme zal getraind worden op jullie annotaties; het zal patronen proberen te herkennen in de tekst die jullie hebben gemarkeerd (bijv. dat het woord ‘conditie’ een aanwijzing is dat de zin over het domein ‘inspanningstolerantie’ gaat). Om deze reden is het belangrijk:

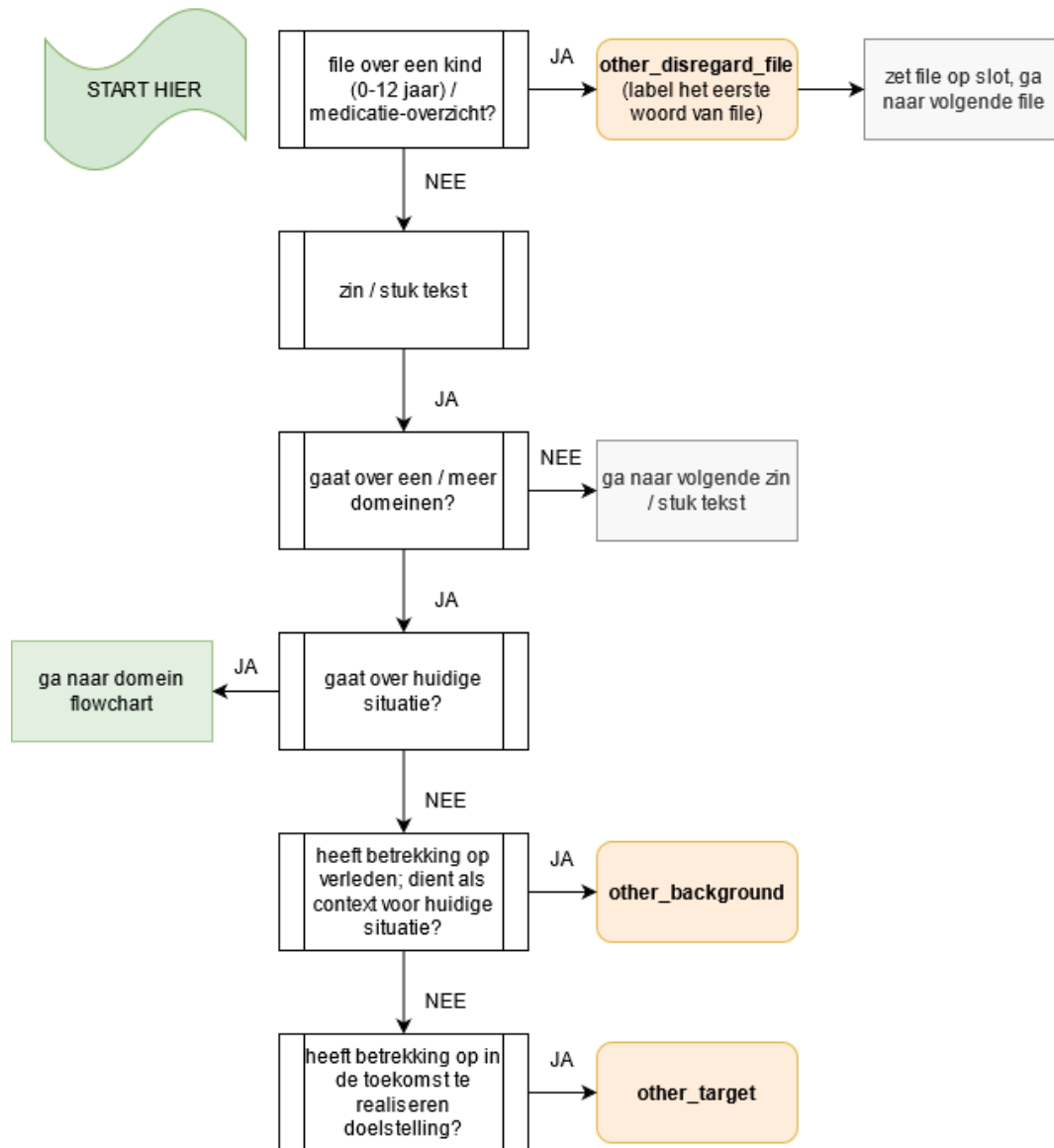
- om alleen informatie die expliciet/letterlijk in de tekst staat in je annotaties te betrekken; richt je op de daadwerkelijke woorden in de zin en onderdruk de neiging om conclusies te trekken op basis van je eigen professionele kennis
- om domein en niveau volgens de richtlijnen te annoteren (zodat de annotaties binnen het annotatieteam consistent zijn)
- om een domein altijd met gradatie te annoteren behalve als de tekst van toepassing kan zijn op alle gradaties (b.v. “geen verandering in stemming” → STM domein zonder gradatie); als er sprake is van een functioneringsprobleem maar de gradatie is onduidelijk, selecteer dan de middelste gradatie

- om de woorden/zinsdelen die je markeert nauwkeurig te selecteren

Het doel van deze richtlijnen is om het annotatieteam van alle benodigde informatie te voorzien om consistente en hoogwaardige annotaties af te leveren. Volg de richtlijnen op en laat ons weten als je onvolkomenheden, onduidelijkheden of omissies tegenkomt. Raadpleeg bij twijfel een ander teamlid via de [Google sheet](#).

Veel succes!

Algemene workflow

Domeinen & Gradaties¹

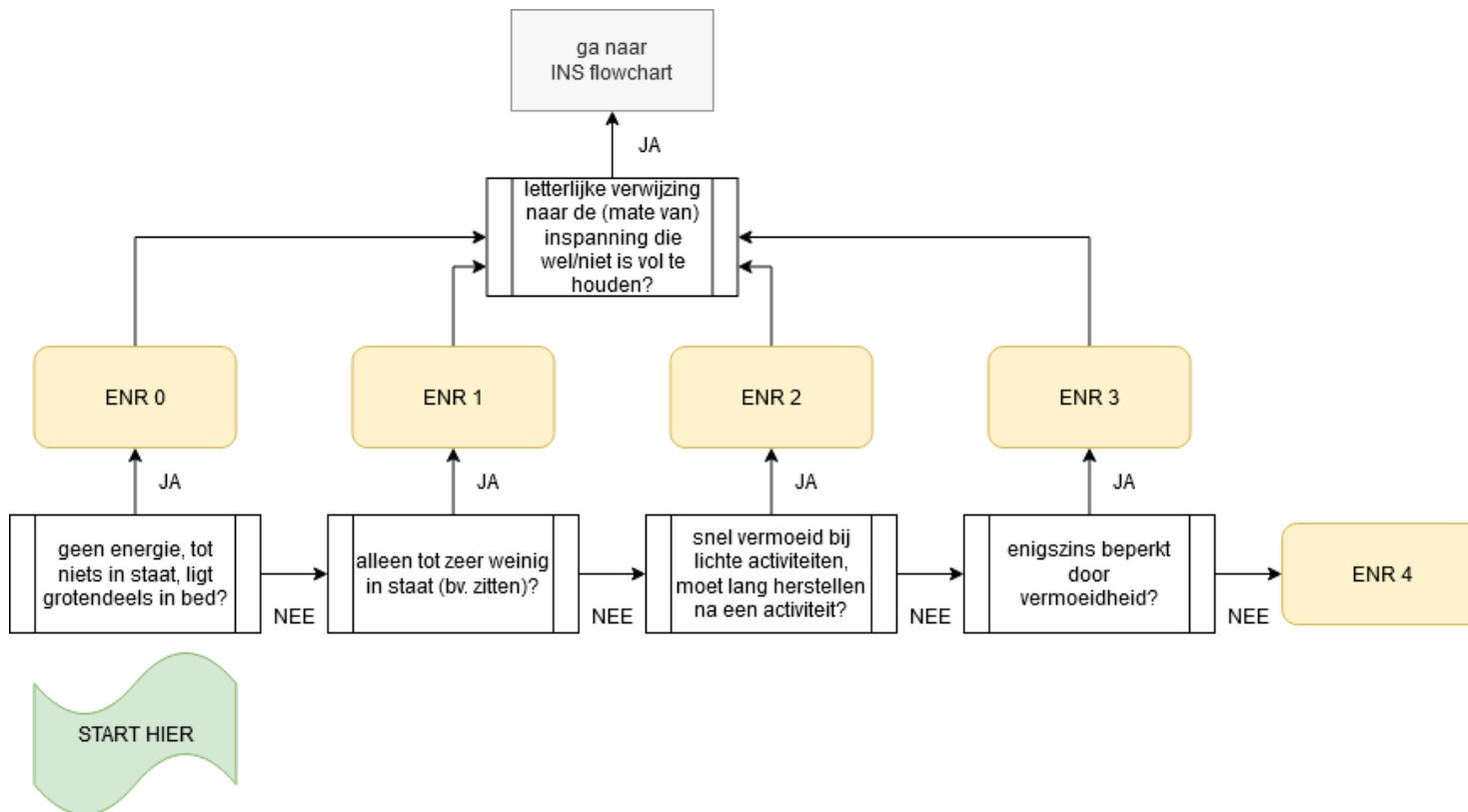
B1300 – Energieniveau

Energy level: Mental functions that produce vigour and stamina.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	ENR 4: Geen stoornis bij energiniveau	- <u>kan alles doen</u> wat ze voorheen ook kon - <u>geen vermoeidheidsklachten</u>
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	ENR 3: Lichte vermoeidheid waardoor enigszins beperkt	- <u>Vermoeidsklachten</u>, doet nu <i>af en toe een middagdutje</i> (deed hij voor Corona nooit) - Nog wel <i>sneller moe</i>, 's avonds <i>minder actief</i>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	ENR 2: Matige vermoeidheid; pt is snel vermoeid bij lichte activiteiten of moet lang herstellen na een activiteit Let op! Gebruik deze gradatie ook als er sprake is van vermoeidheid maar de exacte gradatie onbekend is.	- Herstel verloopt matig, wordt vooral <i>beperkt</i> door deconditionering en <u>vermoeidheid</u> - had <i>weinig energie</i> - dhr is <u>vermoeid</u> en <i>slaapt overdag regelmatig</i> - <u>moe</u> en <u>verzwakt</u>
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	ENR 1: Ernstige vermoeidheid; tot zeer weinig in staat	- hoofdklacht <u>vermoeidheid</u>. Wel <i>wat actiever</i> dan gisteren. <i>Probeert wel af en toe in de stoel te zitten.</i> - <i>erg moe</i>. <i>continue moe</i> - <i>alles kost nog erg veel energie</i>

¹ Definities van de domeinen zijn in het Engels omdat de Nederlandse vertaling van het ICF soms onnauwkeurig is.

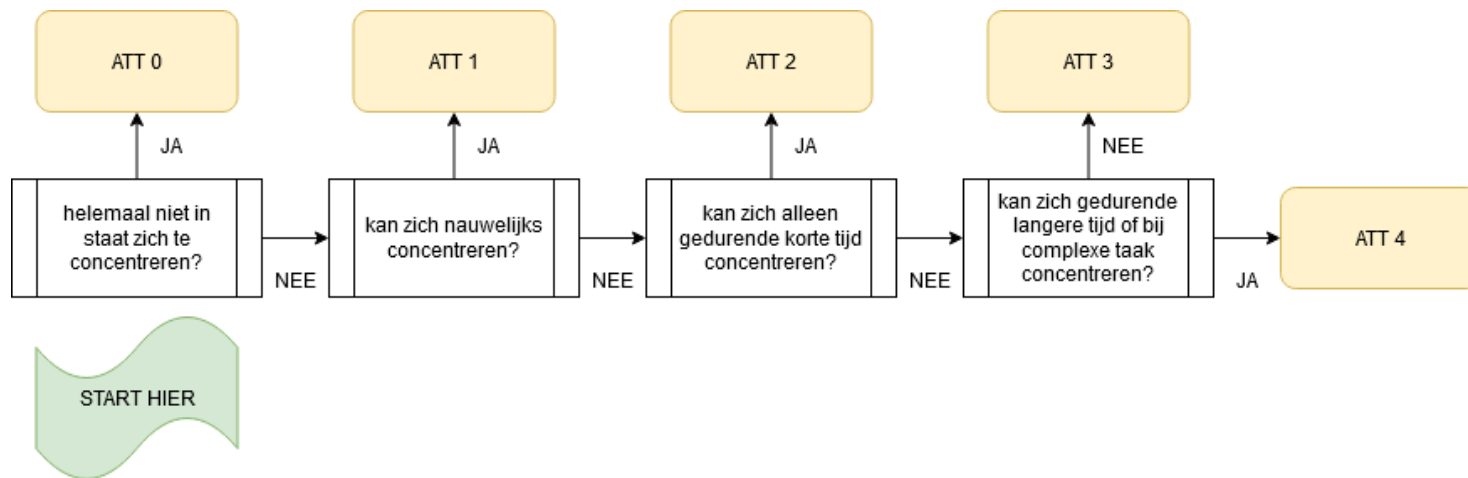
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	ENR 0: Zeer ernstige vermoeidheid; tot niets in staat en ligt grotendeels in bed	- dochter wild graag videobellen, maar dhr was vanmiddag <u>erg moe</u> en <u>had er geen puf</u> voor - <u>erg moe</u>, wilde niet op bedrand zitten - <u>zwakte en bedlegerigheid</u> sinds twee dagen - Nog heel veel last van <u>vermoeidheid</u>. <u>Geen energie</u>

B140 – Aandacht

Attention functions: Specific mental functions of focusing on an external stimulus or internal experience for the required period of time.

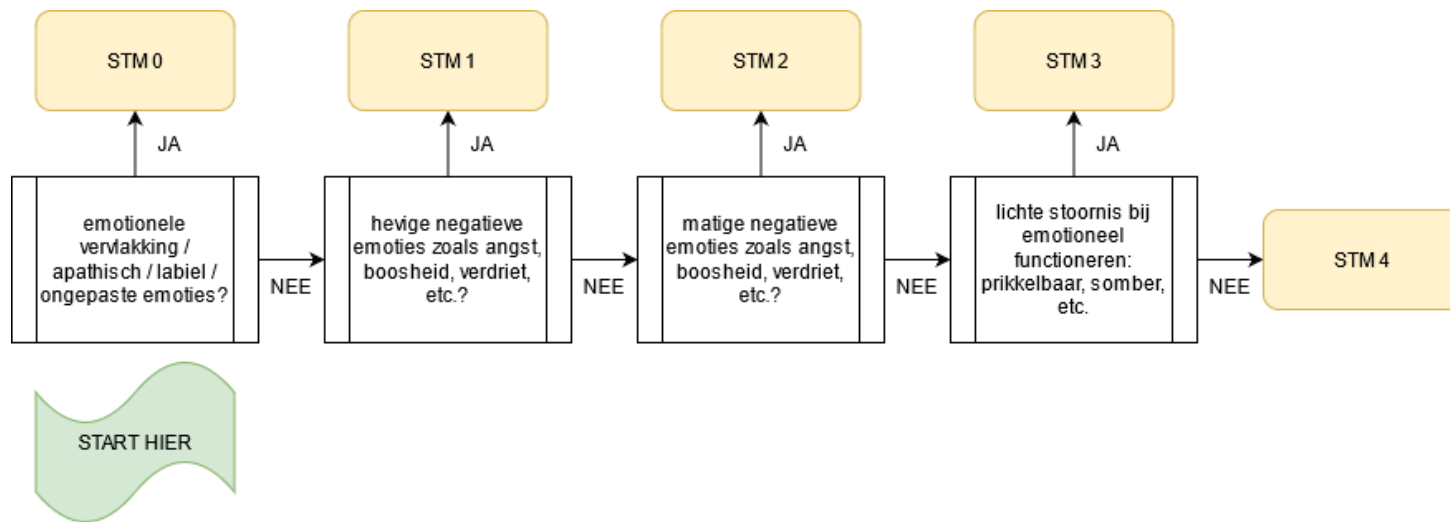
Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	ATT 4: Geen stoornis bij concentreren / richten / vasthouden / verdelen van aandacht	- <u>Concentratie</u> ook <i>goed</i>
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	ATT 3: Lichte stoornis bij concentreren / aandacht te richten / vasthouden / verdelen gedurende langere tijd of bij complexe taak	- <u>Concentratie</u> is nog wel <i>iets verminderd</i>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	ATT 2: Kan de aandacht slechts korte tijd richten / vasthouden / verdelen en concentreren Let op! Gebruik deze gradatie ook als er sprake is van concentratiestoornis maar de exacte gradatie onbekend is.	- <u>Concentratieverlies</u> : <i>ja, bij intensief 1:1 gesprek</i> - <u>Concentratie stoornissen</u> - <u>concentratie problemen</u> : <i>ja</i> , bemerkt cognitieve problemen. - <u>verliest gedurende de taak het doel uit het oog</u>
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	ATT 1: Kan zich nauwelijks concentreren / de aandacht richten / vasthouden	- <u>Concentratieverlies</u> : <i>ja</i> , vergeetachtig, <i>heel lastig</i> - Dhr geeft aan dat hij <i>af en toe in een roesje zit</i> . Is soms <i>afwezig</i>
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	ATT 0: Niet in staat zich te concentreren / aandacht te richten	- Was wel wat rommelig. <u>Viel tijdens handelingen in slaap</u> - <u>Geeft wisselend wel/niet antwoord op vragen</u>

B152 – Stemming

Emotional functions: Specific mental functions related to the feeling and affective components of the processes of the mind.

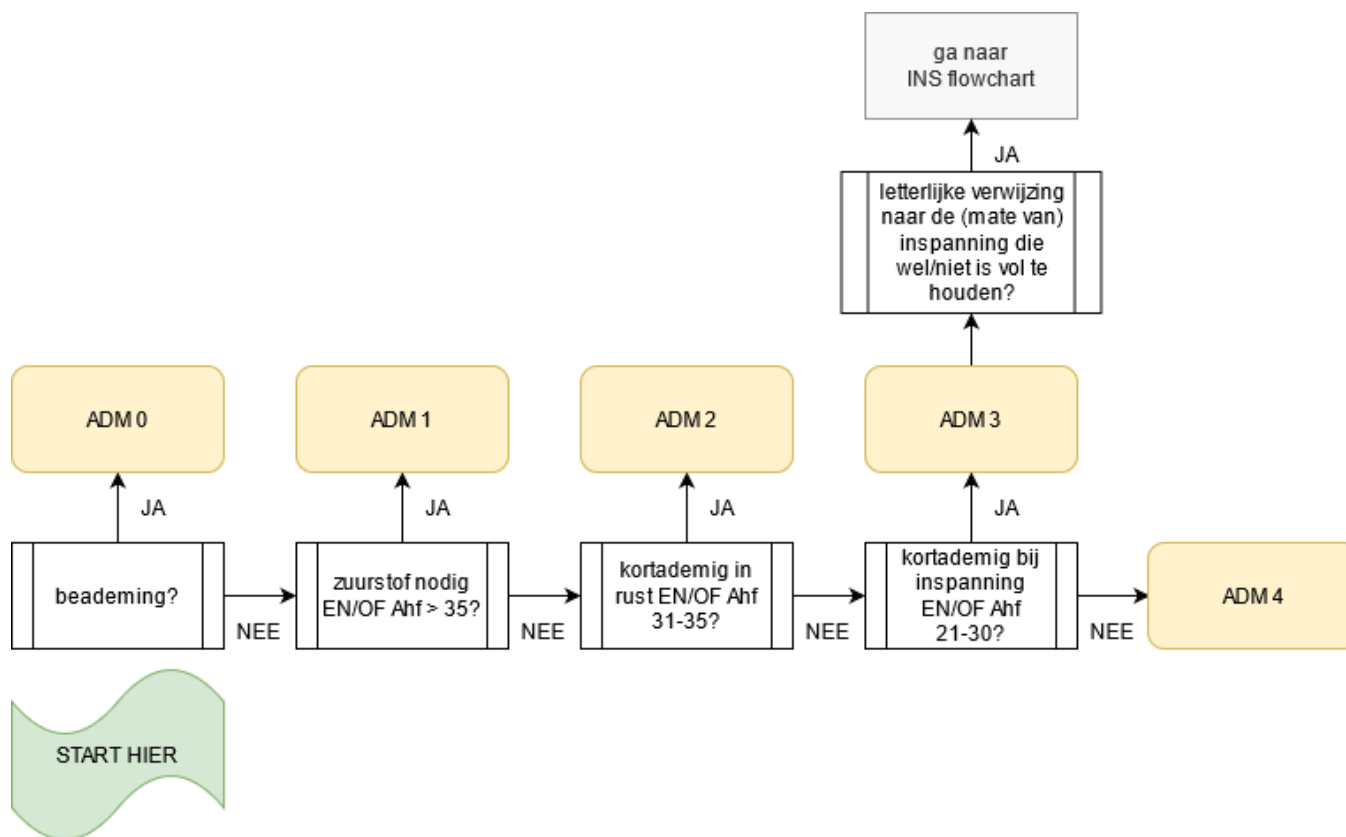
Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	STM 4: Geen stoornis bij emotioneel functioneren: gepaste emoties, goed gereguleerd, etc.	- <u>Stemming</u>: <i>neutral</i> - <i>geen aanwijzingen</i> voor <u>stemmingsproblemen</u> - <u>affect</u> <i>normaal modulerend</i> - Werd <u>opgevrolijkt</u> door familie bezoek - Even een praatje gemaakt, klonk daarna <u>opgewekt</u> - Dit schrijft zij <i>niet als <u>somber</u></i>
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	STM 3: Lichte stoornis bij emotioneel functioneren: prikkelbaar, somber, etc.	- <u>Stemming</u>: <i>mild zolang hij geen tegenstand heeft</i> - <u>Stemming</u>: is vriendelijk in contact maar wel <i>heel snel <u>geïrriteerd</u></i> als er vragen aan haar gesteld worden - Overdag helder maar <u>somber</u>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	STM 2: Matige stoornis bij emotioneel functioneren: negatieve emoties zoals angst, boosheid, verdriet, etc.	- Pt heeft <u>angst</u> voor pijn - Het wachten wordt patiente <u>emotioneel</u> <i>steeds zwaarder</i>
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	STM 1: Ernstige stoornis bij emotioneel functioneren: hevige negatieve emoties zoals angst, boosheid, verdriet, etc.	- Patiënt is <i>erg <u>bang</u></i> dat ze een IgG-4 gemedieerde immuunstoornis - Maakt zich nu <i>ernstige <u>zorgen</u></i> over haar - <i>Ernstige <u>angst</u></i> ontwikkeld nav plaatsing spiraal
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	STM 0: Emotionele vervlakking, apathisch, labiel, ongepaste emoties	- <u>Mentaal zit patient er doorheen</u> - Hr <u>ziet het allemaal niet meer zitten</u>, hr heeft naar mijn inziens wel baat bij een luisterend oor

B440 – Ademhaling

Respiration functions: Functions of inhaling air into the lungs, the exchange of gases between air and blood, and exhaling air.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	ADM 4: - Geen stoornis bij ademhaling; EN/OF - Ademhalingsfrequentie is normaal (EWS: 9-20)	- <i>niet meer <u>benauwd</u></i> - Voelt zich <i>niet kortademig</i> . Merkt wel dat hij sneller ademt - <i>geen <u>pulmonale klachten</u> meer</i>
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	ADM 3: - Kortademigheid bij inspanning (saturatie ≥ 90); EN/OF - Ademhalingsfrequentie is enigszins verhoogd (EWS: 21-30)	- gaat goed, wel <i>bij inspanning nog wat <u>dyspnoe</u></i> . Maar si te doen - Heeft met name <i>bij traplopen nog last van <u>dyspnoe</u></i> → ook INS 3 - Wandelt dagelijks ongeveer 3 km, <i>intensievere sport beperkt door <u>dyspnoe</u></i> → ook INS 3 - raakt <i><u>kortademig</u> van het opfietsen van een helling</i> , waar dit vroeger nooit een probleem was → ook INS 3 - satureert voldoende in rust. <i><u>Kortademig</u> bij inspanning</i> - <i>Trap oplopen kost nog veel moeite, <u>buiten adem</u></i> . Heeft het gevoel <i>niet diep door te kunnen ademen</i> → ook INS 3 - <i>Bij mobiliseren is dhr erg <u>benauwd</u> en heeft hij een hoge ademhalingsfrequentie</i>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	ADM 2: - Kortademigheid in rust (saturatie ≥ 90); EN/OF - Ademhalingsfrequentie is tamelijk verhoogd (EWS: 31-35)	- <i><u>kortademig</u>: ja, ook in rust</i> bij momenten - mw geeft aan <i>niet te kunnen liggen</i> , wordt dan <i><u>kortademig</u></i> - <i><u>dyspnoe</u> met name bij inspanning, echter ook enige mate in rust</i>
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	ADM 1: - Zuurstof nodig in rust of tijdens inspanning (saturatie < 90); EN/OF - Ademhalingsfrequentie > 35	- Dhr is nog <i><u>benauwd</u></i> . 94 % <u>1L O2</u> - Satureert goed op <u>3l zuurstof</u> - Nog <i><u>kortademig</u></i> , krijgt nog <u>8L O2</u> 97% - <i><u>zuurstof</u> nog niet helemaal af kunnen bouwen</i>
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	ADM 0: Beademing	-

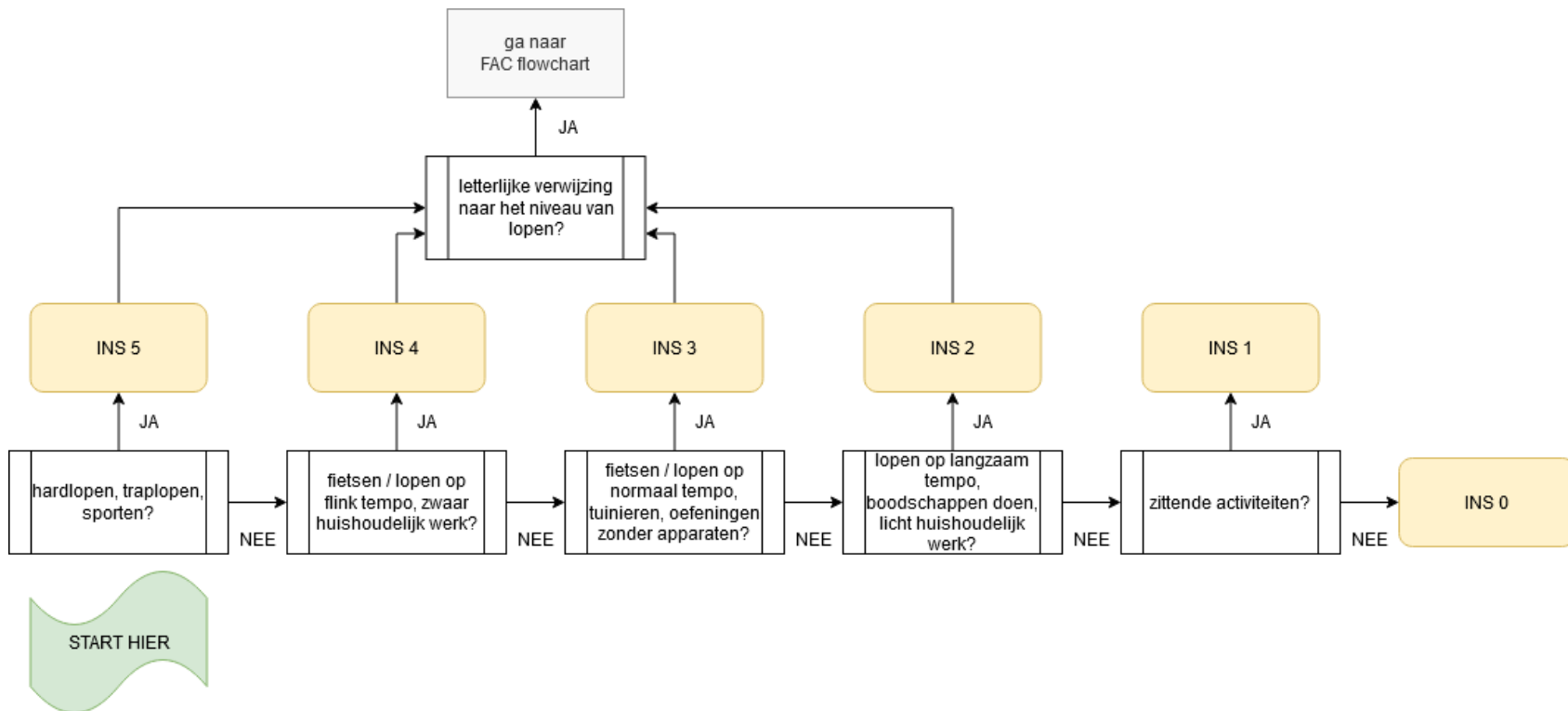

B455 – Inspanningstolerantie

Exercise tolerance functions: Functions related to respiratory and cardiovascular capacity as required for enduring physical exertion.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	INS 5: MET > 6. Joggen, zware oefeningen, hardlopen, snel traplopen, sporten zijn fysiek vol te houden.	- <u>Voetbalt</u> dagelijks op straat, niet meer bij een club. - Komt veel buiten, <u>loopt hard en fietst</u>.
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	INS 4: $4 \leq \text{MET} \leq 6$. Fietsen/lopen op flink tempo, flinke inspanning (e.g. fietsen vanaf 16 km/u), zwaar huishoudelijk werk zijn fysiek vol te houden.	- Pt gaat <u>veel fietsen en lopen</u> door de stad. - <u>Hele huishouden zelf</u> - <u>kan nog goed traplopen, maar flink ingeleverd aan conditie</u> na Corona → ook FAC 5
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	INS 3: $3 \leq \text{MET} < 4$. Lopen/fietsen op normaal tempo, tuinieren, oefeningen zonder apparaten zijn fysiek vol te houden. Let op! Gebruik deze gradatie ook als er sprake is van beperkte inspanningstolerantie maar de exacte gradatie onbekend is.	- <u>De klachten nemen toe bij inspanning (fietsen)</u> en nemen af in rust. - <u>traplopen lukt niet tgv conditie verlies</u> → ook FAC 4 - Vandaag van de auto (vd Boechrststr) naar hier <u>gewandeld zonder klachten</u>. - Hij heeft <u>beperkte conditie</u>
	INS 2: $2 \leq \text{MET} < 3$. Lopen op langzaam tot gemiddeld tempo, boodschappen doen, lichte huishoudelijke werkzaamheden zijn fysiek vol te houden.	- Vanaf toen hulp met wassen, aankleden, huishouden, boodschappen, <u>smeert 's middags nog wel haar eigen boterham en loopt kleine stukjes in huis</u>.
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	INS 1: $1 \leq \text{MET} < 2$. Zittende activiteiten zijn fysiek vol te houden.	- Dhr was uitgeput na <u>douchen</u>. → ook ENR 1 - Mnr is <u>naar de WC gelopen</u> en was daarna uitgeput. → ook ENR 1

		- Was <u>zelf naar de WC gelopen</u> , en was daarna uitgeput. → ook ENR 1, FAC 4
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	INS 0: $0 \leq \text{MET} < 1$. Alleen liggende activiteiten zijn fysiek vol te houden.	- Vindt het <u>wassen te veel inspanning</u> → ook ENR 0 - erg moe, wilde <u>niet op bedrand zitten</u> → ook ENR 0

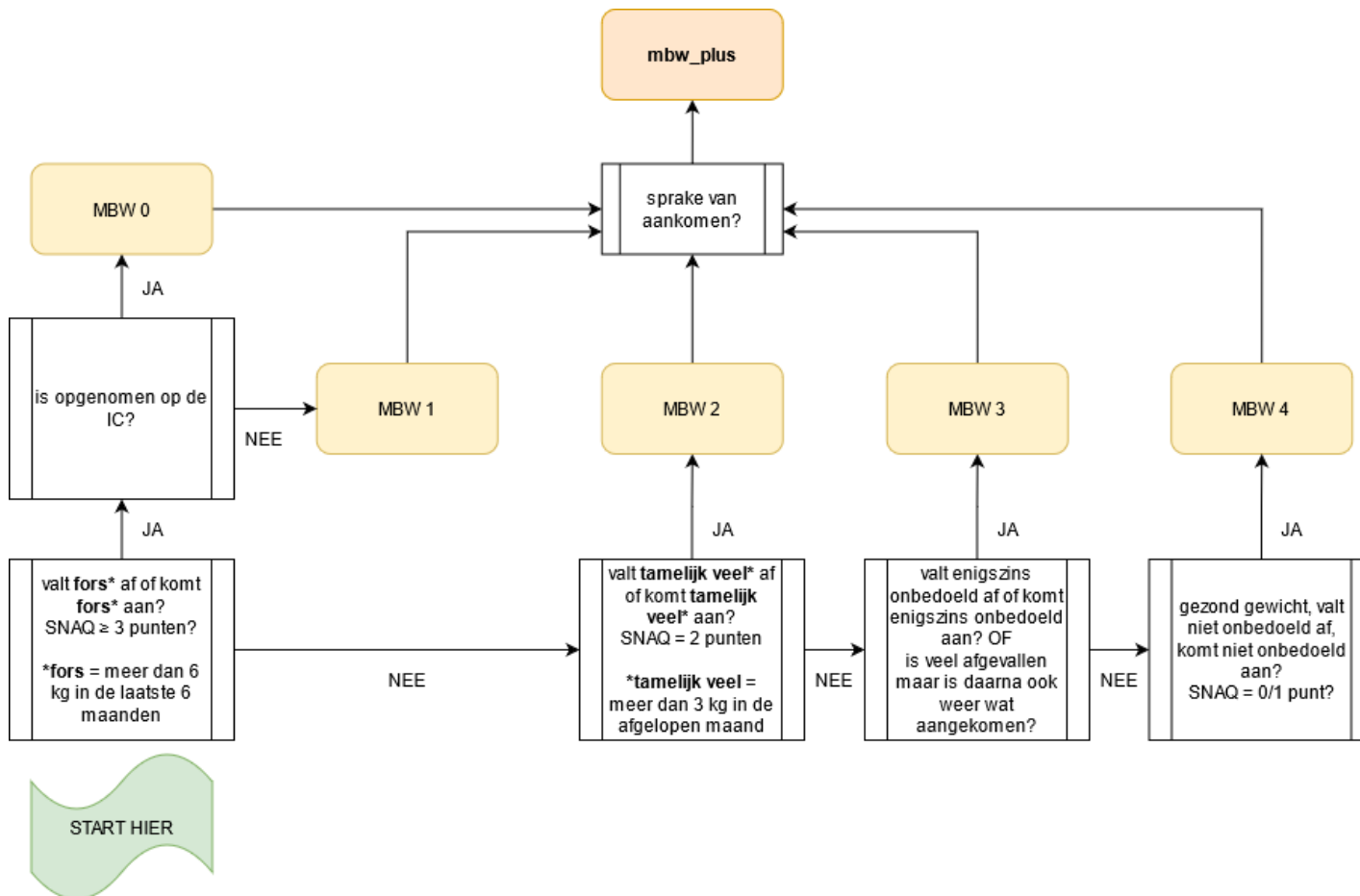

B530 – Handhaving lichaamsgewicht

Weight maintenance functions: Functions of maintaining appropriate body weight, including weight gain during the developmental period.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden <u>domein</u> / <u>gradatie</u>
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	MBW 4: - gezond gewicht, valt niet onbedoeld af, komt niet onbedoeld aan; - SNAQ = 0 / 1 punt	- <i>geen</i> onbegrepen <u>gewichtsverlies</u> - er is sprake van 5kg <u>gewichtsverlies</u> obv <i>gezondere leefstijl</i>
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	MBW 3: - valt enigszins onbedoeld af of komt enigszins onbedoeld aan; OF - is veel afgevallen maar is daarna ook weer wat aangekomen	- <u>gewicht</u> : ja (12kg) <u>afgevallen</u> inmiddels <i>weer +4kg</i> - was aanvankelijk fors <u>afgevallen in gewicht</u> maar nu ook <i>weer flink aangekomen</i> , zou een dietist wel fijn vinden - mw is <i>niet erg afgevallen</i>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	MBW 2: - valt tamelijk veel af (meer dan 3 kg in de afgelopen maand) of komt tamelijk veel aan (meer dan 3 kg in de afgelopen maand); - SNAQ = 2 punten Let op! Gebruik deze gradatie ook als er sprake is van onbedoelde gewichtsverlies of -toename maar de exacte gradatie onbekend is.	- <u>vermagerde</u> vrouw - is 3kg <u>afgevallen</u>
ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	MBW 1: - valt fors af (meer dan 6 kg in de laatste 6 maanden) of komt fors aan (meer dan 6 kg in de laatste 6 maanden); - SNAQ ≥ 3 punten	- gewicht is <i>erg afgenomen</i> (4 kg in 2 weken)

VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	MBW 0: - valt fors af (meer dan 6 kg in de laatste 6 maanden) of komt fors aan (meer dan 6 kg in de laatste 6 maanden); EN - is opgenomen op de IC	-

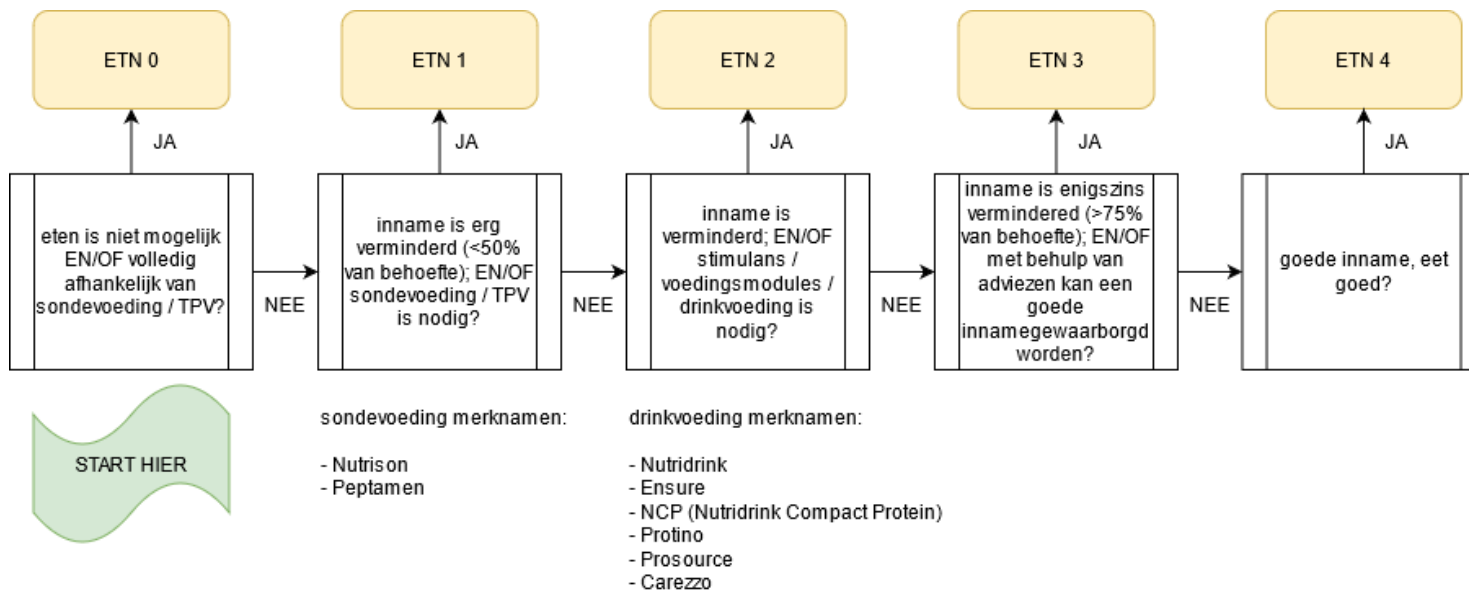
D550 – Eten

Carrying out the coordinated tasks and actions of eating food that has been served, bringing it to the mouth and consuming it in culturally acceptable ways, cutting or breaking food into pieces, opening bottles and cans, using eating implements, having meals, feasting or dining.

Exclude: ingestion functions (chewing, swallowing, etc.), appetite

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden <u>domein</u> / <u>gradatie</u>
GEEN stoornis (geen, afwezig, verwaarloosbaar, ...) 0-4%	ETN 4: kan zelfstandig eten (volgens cultureel acceptabel normen), goede inname, eet goed (conform behoefte)	- Evaluatie intake: gaat goed, geen klachten. <u>Eet</u> en drinkt <i>goed</i>. - <u>At de hele warme maaltijd</u> met smaak - <u>intake</u> gaat <i>goed</i>, drinkt goed
LICHTE stoornis (gering, laag, ...) 5-24%	ETN 3: - kan zelfstandig eten maar met aanpassingen; EN/OF - enigszins verminderde inname (>75% van behoefte); EN/OF - met behulp van adviezen kan een goede inname gewaarborgd worden	- <u>eet</u> <i>redelijk goed</i> - <u>eet</u> voedsel <i>gemalen</i> - Kan <u>zelfstandig eten</u> <i>als het hem wordt aangereikt</i>
MATIGE stoornis (tamelijk, ...) 25-49%	ETN 2: - inname is verminderd; EN/OF - stimulans / voedingsmodules / drinkvoeding is nodig (maar niet sondevoeding / TPV); - drinkvoeding merknamen: Nutridrink, Ensure, NCP (Nutridrink Compact Protein), Protino, Prosource, Carezzo Let op! Gebruik deze gradatie ook als er sprake is van probleem met inname maar de exacte gradatie onbekend is.	- geen SV meer, maar 3xdd <u>drinkvoeding</u> - heeft als <u>avondeten</u> <u>nutridrink</u> op, gaf aan weinig trek te hebben - <u>eet</u> <i>slecht</i>, <i>moet echt gestimuleerd worden</i> om te eten - Verzoek zus om machtiging dv te maken, had dhr tijdens opname ook en <u>eet</u> nog <i>niet voldoende</i>. - Sinds een paar weken vindt ze het toch wel problematisch worden omdat ze toch wel <i>heel weinig eet</i> - <u>Eet</u> op een dag wat fruit, griekse yoghurt, vla of soep. Dit is <i>veel minder dan normaal</i>

ERNSTIGE stoornis (aanzienlijk, hoog, sterk, ...) 50-95%	ETN 1: - inname is ernstig verminderd (<50% van behoefte); EN/OF - sondevoeding / TPV is nodig; - sondevoeding merknamen: Nutrison, Peptamen	- misselijk, <u>nauwelijks intake</u> - <u>intake is matig; in totaal <50% van de behoefte. Sondevoeding is geïndiceerd</u> - <u>Minimale voedingsintake</u> bij koorts en dyspnoe
VOLLEDIGE stoornis (totaal, ...) 96-100%	ETN 0: eten is niet mogelijk; EN/OF volledig afhankelijk van sondevoeding / TPV	

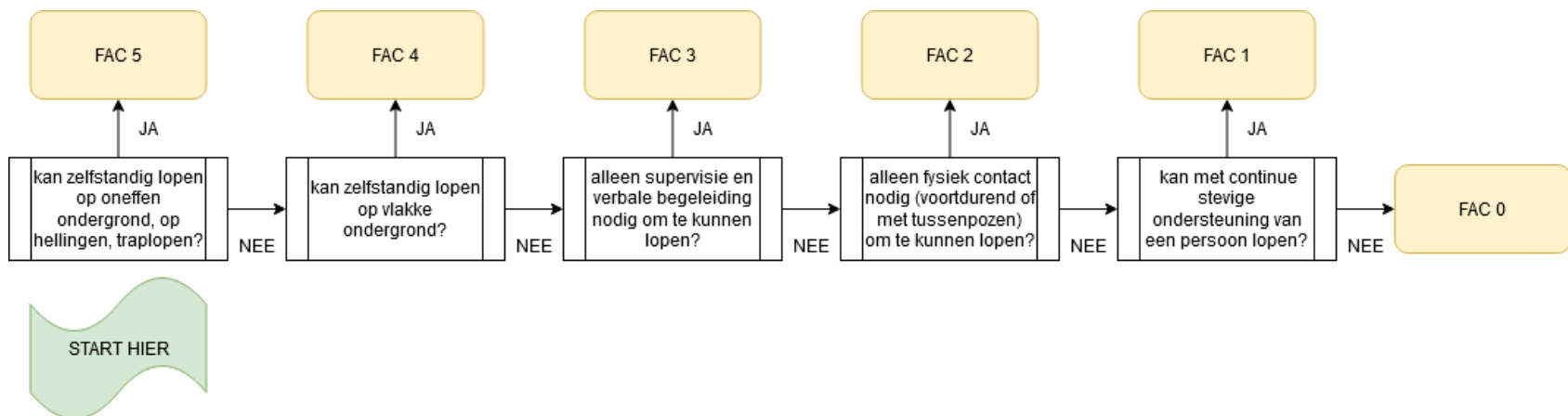

D450 – Lopen

Moving along a surface on foot, step by step, so that one foot is always on the ground, such as when strolling, sauntering, walking forwards, backwards, or sideways. Inclusions: walking short or long distances; walking on different surfaces; walking around obstacles.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden <u>domein</u> / <u>gradatie</u>
GEEN beperking/ participatieprobleem (geen, afwezig, verwaarloosbaar) 0-4%	FAC 5 (onafhankelijk onbeperkt): De patiënt kan zelfstandig lopen op een vlakke ondergrond, op oneffen ondergrond, op hellingen en kan traplopen.	- <i>kan nog goed <u>traplopen</u>, maar flink ingeleverd aan conditie na Corona → ook INS 4</i>
LICHTE beperking/ participatieprobleem (gering, laag) 5-24%	FAC 4 (onafhankelijk beperkt): De patiënt kan zelfstandig lopen op een vlakke ondergrond, maar kan niet veilig traplopen, hellingen nemen of op oneffen ondergronden lopen; OF de patiënt kan zelfstandig lopen maar het lopen is niet volledig normaal.	- Was <i>zelf</i> naar de WC <u>gelopen</u> , en was daarna uitgeput. → ook INS 1, ENR 1 - <u>Loopt</u> <i>stijf en antalgisch</i> . - <u>Stuntelig looppatroon</u> . - Veel pijn, kan hierdoor zo <i>nu en dan moeilijk lopen</i> . - <u>Traplopen lukt niet</u> tgv conditieverlies → ook INS 3 - <u>Loopt met rollator binnen en buitenshuis</u> . - <u>Loopt vlot met wandelstok</u> , normale pasgrootte en armswing.
MATIGE beperking/ participatieprobleem (tamelijk) 25-49%	FAC 3 (supervisie): De patiënt heeft voor de veiligheid supervisie nodig van een persoon en heeft hooguit verbale begeleiding tijdens het lopen. De patiënt heeft echter geen fysiek contact nodig om te kunnen lopen.	- Heeft <i>met de fysio een flink stuk gelopen</i> .
ERNSTIGE beperking/ participatieprobleem (hoog, sterk, aanzienlijk) 50-95%	FAC 2 (afhankelijk; niveau 2): De patiënt heeft voortdurend of met tussenpozen hulp nodig bij het bewaren van de balans of de coördinatie.	- <u>Loopt met lichte steun</u> . - <i>Kan hierdoor niet zonder steun lopen</i> . LET OP: - steun van een persoon → FAC 2; anders → FAC 4

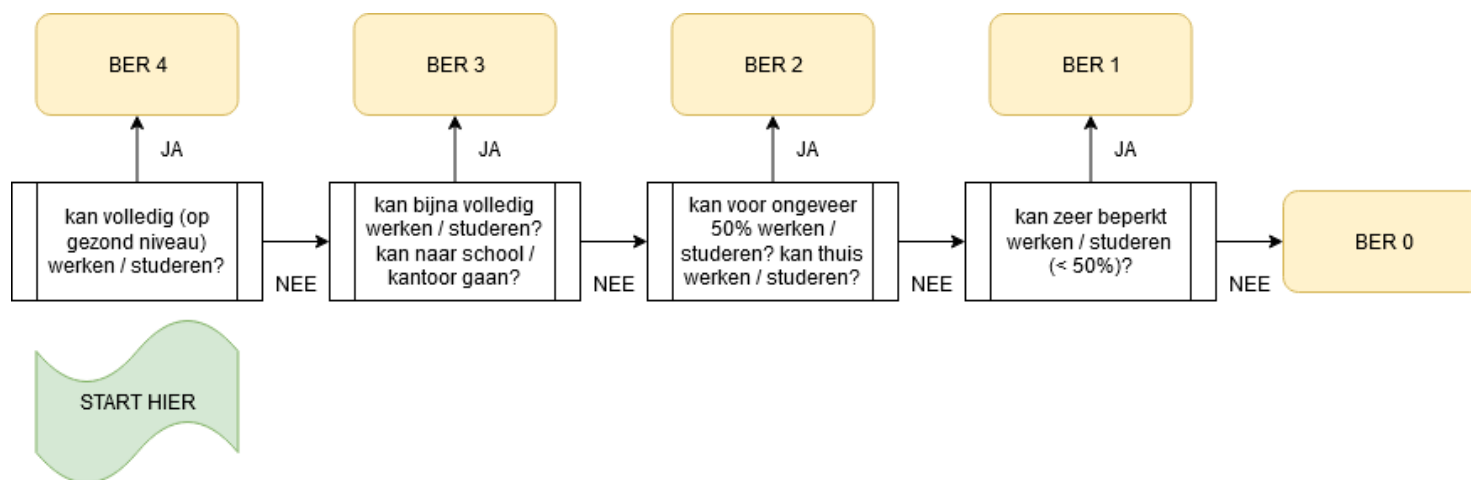
	FAC 1 (afhankelijk; niveau 1): De patiënt heeft continu stevige ondersteuning nodig van een persoon om het gewicht te dragen en de balans te houden.	- Enkele <u>pasjes gezet</u> met hulp van verpleger.
VOLLEDIGE beperking/ participatieprobleem (totaal) 96-100%	FAC 0: De patiënt kan niet lopen of heeft hierbij hulp nodig van twee of meer personen. Of: de patiënt loopt in een loopbrug.	- <u>Lopen lukt niet</u>

D840-D859 – Beroep en werk

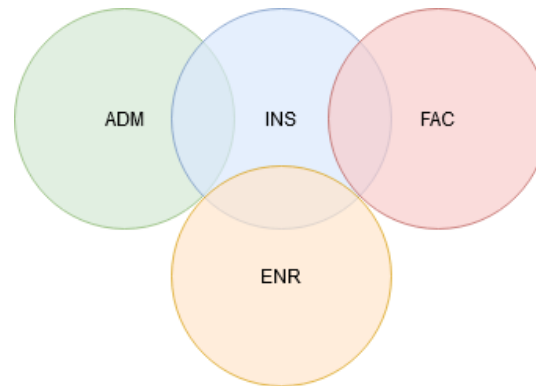
Work and employment: apprenticeship (work preparation); acquiring, keeping and terminating a job; remunerative employment; non-remunerative employment.

Generieke typering	Gradaties	Voorbeelden domein / gradatie
GEEN beperking/ participatieprobleem (geen, afwezig, verwaarloosbaar) 0-4%	BER 4: Kan volledig werken/studeren (functioneert op gezond niveau)	- Pt is <u>werkzaam</u> als bouwvakker.
LICHTE beperking/ participatieprobleem (gering, laag) 5-24%	BER 3: Bijna volledig kunnen werken/studeren	- <u>Werkt hele dag, is daarna uitgeput</u> → ook ENR 3
MATIGE beperking/ participatieprobleem (tamelijk) 25-49%	BER 2: Kan voor ongeveer 50% werken/studeren, of kan alleen thuis werken en niet naar school/kantoor gaan	- Heeft thuis <u>schoolwerk</u> gedaan de afgelopen periode. - Fysiek zwaar <u>werk is niet mogelijk, maar administrative taken</u> zou zij wel aan moeten kunnen.
ERNSTIGE beperking/ participatieprobleem (hoog, sterk, aanzienlijk) 50-95%	BER 1: Kan zeer beperkt werken/studeren	- <u>Werkt paar uurtjes</u> nog van 4 naar 3. - dagelijkse <u>werkzaamheden niet goed kan uitvoeren</u>
VOLLEDIGE beperking/ participatieprobleem (totaal) 96-100%	BER 0: Kan niet werken/studeren	- Hij kan door pijn niet naar zijn <u>werk</u> . - Is daarom ook niet naar <u>school</u> geweest - Geen geschikte <u>taken</u> bij huidige <u>werkgever</u> .

Overlap tussen domeinen

Een zin kan voor meerdere domeinen relevant zijn. Soms zijn de domeinen goed van elkaar te onderscheiden. Een zin kan bijv. vermelden dat een patiënt moeite heeft zich te concentreren (ATT) maar desondanks in goede stemming verkeert (STM). In zulke gevallen annoteer je beide domeinen (en de gradaties) los van elkaar. In andere gevallen zijn de domeinen moeilijker te onderscheiden omdat sommige domeinen met andere domeinen overlappen:

ADM | INS

ADM 3 is gedefinieerd als “kortademigheid bij inspanning”. Een zin die deze situatie beschrijft kan relevant zijn voor het domein ADM, evenals het domein INS. Om te bepalen of een zin die verwijst naar ADM 3 óók verwijst naar INS, stel je de volgende vraag: **“benoemt de zin expliciet het soort inspanning dat wel/niet is vol te houden?”** Voorbeelden -

ADM only	ADM + INS
- gaat goed, wel bij inspanning nog wat dyspnoe. Maar si te doen → ADM 3- satureert voldoende in rust. Kortademig bij inspanning → ADM 3- Bij mobiliseren is dhr erg benauwd en heeft hij een hoge ademhalingsfrequentie → ADM 3	- Wandelt dagelijks ongeveer 3 km, intensievere sport beperkt door dyspnoe → INS 3- Heeft met name bij traplopen nog last van dyspnoe → INS 3- raakt kortademig van het opfietsen van een helling, waar dit vroeger nooit een probleem was → INS 3- Trap oplopen kost nog veel moeite, buiten adem. Heeft het gevoel niet diep door te kunnen ademen → INS 3

INS | FAC

Een person met INS 2 of hoger kan per definitie lopen. Om te bepalen of een zin die verwijst naar INS óók verwijst naar FAC, stel je de volgende vraag: **“Benoemt de zin expliciet het niveau van lopen (bv. traplopen, lopen op hellingen) en niet alleen lopen in het algemeen?”** Voorbeelden-

INS only	INS + FAC
- Pt gaat veel fietsen en lopen door de stad. → INS 4- Vandaag van de auto (vd Boechrststr) naar hier gewandeld zonder klachten. → INS 3- Mnr is naar de WC gelopen en was daarna uitgeput.* → INS 1 + ENR 1	- Komt veel buiten, loopt hard en fietst. → INS 5 + FAC 5- kan nog goed traplopen, maar flink ingeleverd aan conditie na Corona → INS 4 + FAC 5- traplopen lukt niet tgv conditie verlies → INS 3 + FAC 4- Was zelf naar de WC gelopen, en was daarna uitgeput.* → INS 1 + FAC 4 + ENR 1

* Merk het subtiele verschil tussen beide zinnen. Het is in de zin aan de linkerzijde onduidelijk of de patiënt zelf liep of met ondersteuning; om die reden is het enkel INS (en ENR). In de zin aan de rechterzijde wordt het niveau van lopen expliciet benoemd ('zelf'); om die reden is het ook FAC.

ENR | INS

Een laag energieniveau heeft invloed op het type activiteiten dat iemand kan volhouden. Om te bepalen of een zin die verwijst naar ENR óók verwijst naar INS, stel je de volgende vraag: **“benoemt de zin expliciet het soort inspanning dat wel/niet is vol te houden?”** Voorbeelden -

ENR only	ENR + INS
- zwakte en bedlegerigheid sinds twee dagen → ENR 0- alles kost nog erg veel energie → ENR 1- Herstel verloopt matig, wordt vooral beperkt door deconditionering en vermoeidheid → ENR 2	- Dhr was uitgeput na douchen. → ENR 1 + INS 1- Mnr is naar de WC gelopen en was daarna uitgeput. → ENR 1 + INS 1- Vindt het wassen te veel inspanning → ENR 0 + INS 0- erg moe, wilde niet op bedrand zitten → ENR 0 + INS 0- is net naar toilet geweest, moet nu bijkomen → ENR 1 + INS 1
	ENR + BER
	- Werkt hele dag, is daarna uitgeput → ENR 3 + BER 3

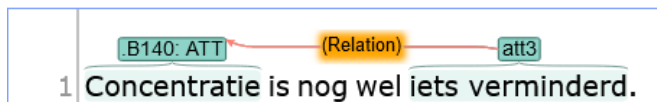
Tekstselectie

Het annoteren bestaat uit (1) het selecteren van een deel van de tekst en (2) het markeren van die tekst met een tag (domein/gradatie). De tekstselectie is van cruciaal belang omdat het algoritme op basis van de geselecteerde teksten de domeinen en gradaties zal proberen te herkennen. Pas als het algoritme 'begrijpt' welke woorden belangrijk zijn, kan het de onderliggende patronen generaliseren en toepassen op nieuwe tekst.

Om te bepalen welke woorden je moet selecteren, kun je jezelf de volgende vragen stellen:

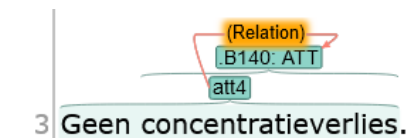
- "Welk onderdeel van de zin bepaalt dat de zin over dit domein gaat?"
- "Welk onderdeel van de zin helpt mij om een beslissing te nemen over de gradatie?"

Voorbeeld: in de zin "Concentratie is nog wel iets verminderd" vertelt het woord 'concentratie' ons dat deze zin relevant is voor het ATT domein. De woorden 'iets verminderd' geven aan dat de gradatie ATT 3 (lichte stoornis) is. In INCEPTION ziet de annotatie er dan als volgt uit:

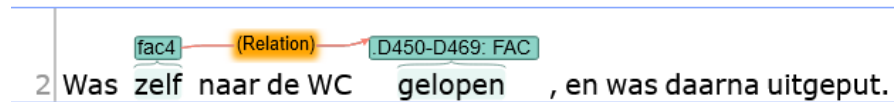

LET OP! Om aan te geven bij welk domein een gradatie hoort, teken je een pijl van de gradatie naar het domein.

In bovenstaand voorbeeld is het woord dat verwijst naar het domein ('concentratie') neutraal; op zichzelf geeft het geen indicatie dat er een probleem is. Echter, het komt veelvuldig voor dat het woord dat verwijst naar het domein óók een indicatie is voor de aanwezigheid van een probleem. In deze gevallen markeer je dit woord als domein én als gradatie. In de zin "Geen concentratieverlies", bijvoorbeeld, is het woord 'concentratieverlies' niet neutraal. Het geeft aan dat er sprake is van een functioneringsprobleem; het is dus ook een gradatie. In dit geval is de gradatie ATT 4 (geen probleem) vanwege het woordje 'geen'. We annoteren 'concentratieverlies' dus als het domein en 'Geen concentratieverlies' als de gradatie:

Indien een zin op meerdere domeinen van toepassing is, handel elk domein dan afzonderlijk af. In het onderstaande voorbeeld is ‘gelopen’ de aanwijzing dat de zin van toepassing is op het domein FAC en de gradatie wordt bepaald door ‘zelf’:

Deze zelfde zin is tevens relevant voor het ENR domein. Voor dit domein is de aanwijzing ‘uitgeput’ (het is ook een gradatie). De gradatie leiden we af uit ‘naar de WC gelopen en was daarna uitgeput’ omdat dit ons vertelt welke activiteit vol te houden is met het energieniveau van de patiënt:

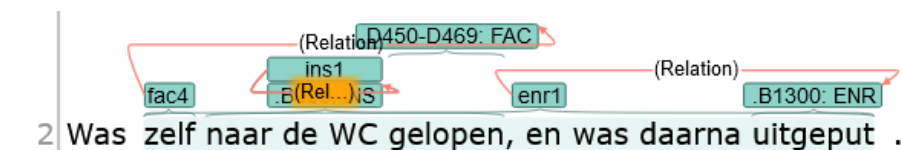

Omdat een specifieke gradatie van activiteit expliciet in de zin wordt genoemd, is deze ook relevant voor INS; de aanwijzing is in dit geval de omschrijving van de activiteit ("zelf naar de WC gelopen") omdat het ons vertelt welk inspanningsniveau de patiënt kan volhouden (naar het toilet lopen maar niet meer dan dat). In dit geval is hetzelfde onderdeel van de zin zowel een aanwijzing voor het domein als de gradatie (dit is vaker het geval bij INS):

LET OP! We leggen de relatie van gradatie naar domein, zelfs als het hetzelfde zindsdeel betreft.

De annotatie van de zin ziet er dan uiteindelijk als volgt uit:

Tot slot dan nog een algemene opmerking over het selecteren van woorden/zinsdelen. Bekijk de zin bij de selectie van de tekst vanuit een 'naïef' standpunt. Vraag jezelf af welke woorden/zinsdelen het meest informatief zijn vanuit een taalkundig perspectief (richt je op de daadwerkelijke woorden in de zin en onderdruk je eigen professionele kennis). Als het je niet lukt om taalkundige aanwijzingen te vinden dan kan het zijn dat de door jou geïnterpreteerde informatie niet letterlijk in de zin staat. In dat geval moet je de zin niet annoteren. Consulteer bij twijfel andere leden uit het annotatieteam via de [Google sheet](#).